

Eller: »Uden at ville kan der da heller ikke tænkes nogen Handling. Det at ville er forsaavidt det angaar det menneskelige, afhængig af den menneskelige Evne til at tænke« osv. osv. — Man behøver ikke at dele det nuværende Tysklands Uvilje mod »Intellektualisme« for dels at finde denne »Psykologi« rævruskende gal, dels ganske overordentlig letkøbt. Saa smaatkørende er Psykologien dog vist ikke mere.

Og det er saa Synd, at den ikke-tyske Læser skal gennem denne Skærsild af billig Skematik. For der er den Fare, at han bliver ked af det, inden han naar frem til det Væld af levende Liv, der er i Bogen. Fordelt i Afsnittene om sociale »Formationer«, »Værdier«, »Normer« og »Relationsformer« gives der en Rigdom af ægte Tönnies'ske — denne Gang i allerbedste Forstand — Iagttagelser, Reflektioner, Undersøgelser og uhyre meget andet lødigt og fængslende Stof. Et kønt, friskt, ungt Legeme snørt i et vansirende, ja næsten deformierende Korset — det vil, frygter jeg, let blive den udenlandske Læsers Hovedindtryk af Bogen.

En helt anden Ting er det naturligvis med Specialisten, hvem denne Tænkens Aandsværk ligger ganske særlig paa Sinde (og til denne Klasse hører Oversætteren aabenbart). En saadan vil med Tak modtage denne Adgang til at danne sig et samlet, afsluttende Billede af et interessant og højt vindende Tænkeransigt fra Slægtleddet omkring Aarhundredskiftet.

Joseph Davidsohn.

»SOCIALLAGSTIFTNING OCH SOCIALT ARBETE I SVERIGE«, Tidens förlag, Stockholm 1932, 288 Sider.

Den pænt udstyrede Bog om Sociallovgivning og socialt Arbejde, som Kungl. Socialstyrelsen i Sverige har udgivet, er let og behagelig at læse og dog tilstrækkelig udførlig til at tilfredsstille ogsaa de mere videbegærlige. Da det drejer sig om en Haandbog, er den rent refererende, og Forfatteren (eller Forfatterne) tager ikke Problemer op til Behandling. En lille Oversigt over Naturrigdomme, Befolkningsforhold og Næringsliv danner Indledningen, det næste Afsnit handler om Socialstyrelsens Plads indenfor Statsadministrationens Rammer og om de Forretninger, som hører under dette betydningsfulde »centrala ämbetsverk«, derefter skildres Forholdet mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, og Fremstillingen føres nu metodisk frem fra Lovgivningen om Arbejderbeskyttelse til Socialforsikring, Hospitalsvæsenet, Velgørenhed, Boligspørgsmaal o. s. v. Stoffet levendegøres af mange gode Billeder og grafiske Fremstillinger, og det er inddelt og ordnet paa særdeles overskuelig Maade. Afsnittene om »Kampen mot folksjugdomarna« og om »Jord- och egnahemsfrågan« hører ikke til de mindst interessante. Bogen foreligger ogsaa paa det engelske og det franske Sprog.

Sven Røgind.

Wilhelm Röpke: KRISE UND KONJUNKTUR. Leipzig 1932. 137 S. (Serien Wissenschaft und Bildung udgivet af Forlaget Quelle & Meyer). RM. 1.80.

Den foreliggende Bog løser paa en udmærket Maade den meget vanskelige Opgave at give en kortfattet, lettilgængelig Fremstilling af Konjunkturteoriens og Konjunkturpolitikens Problemer. Af en populærvidenskabelig Bog maa man kræve en Oversigt over Videnskabens Resultater, en vis Objektivitet i Fremstillingen af de forskellige Teorier og en klar Redegørelse for

Eller: »Uden at ville kan der da heller ikke tænkes nogen Handling. Det at ville er forsaavidt det angaar det menneskelige, afhængig af den menneskelige Evne til at tænke« osv. osv. — Man behøver ikke at dele det nuværende Tysklands Uvilje mod »Intellektualisme« for dels at finde denne »Psykologi« rævruskende gal, dels ganske overordentlig letkøbt. Saa smaatkørende er Psykologien dog vist ikke mere.

Og det er saa Synd, at den ikke-tyske Læser skal gennem denne Skærsild af billig Skematik. For der er den Fare, at han bliver ked af det, inden han naar frem til det Væld af levende Liv, der er i Bogen. Fordelt i Afsnittene om sociale »Formationer«, »Værdier«, »Normer« og »Relationsformer« gives der en Rigdom af ægte Tönnies'ske — denne Gang i allerbedste Forstand — Iagttagelser, Reflektioner, Undersøgelser og uhyre meget andet lødigt og fængslende Stof. Et kønt, friskt, ungt Legeme snørt i et vansirende, ja næsten deformierende Korset — det vil, frygter jeg, let blive den udenlandske Læsers Hovedindtryk af Bogen.

En helt anden Ting er det naturligvis med Specialisten, hvem denne Tænkens Aandsværk ligger ganske særlig paa Sinde (og til denne Klasse hører Oversætteren aabenbart). En saadan vil med Tak modtage denne Adgang til at danne sig et samlet, afsluttende Billede af et interessant og højt vindende Tænkeransigt fra Slægtledet omkring Aarhundredskiftet.

Joseph Davidsohn.

»SOCIALLAGSTIFTNING OCH SOCIALT ARBETE I SVERIGE«, Tidens förlag, Stockholm 1932, 288 Sider.

Den pænt udstyrede Bog om Sociallovgivning og socialt Arbejde, som Kungl. Socialstyrelsen i Sverige har udgivet, er let og behagelig at læse og dog tilstrækkelig udførlig til at tilfredsstille ogsaa de mere videbegærlige. Da det drejer sig om en Haandbog, er den rent refererende, og Forfatteren (eller Forfatterne) tager ikke Problemer op til Behandling. En lille Oversigt over Naturrigdomme, Befolkningsforhold og Næringsliv danner Indledningen, det næste Afsnit handler om Socialstyrelsens Plads indenfor Statsadministrationens Rammer og om de Forretninger, som hører under dette betydningsfulde »centrala ämbetsverk«, derefter skildres Forholdet mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, og Fremstillingen føres nu metodisk frem fra Lovgivningen om Arbejderbeskyttelse til Socialforsikring, Hospitalsvæsenet, Velgørenhed, Boligspørgsmaal o. s. v. Stoffet levendegøres af mange gode Billeder og grafiske Fremstillinger, og det er inddelt og ordnet paa særdeles overskuelig Maade. Afsnittene om »Kampen mot folksjugdomarna« og om »Jord- och egnahemsfrågan« hører ikke til de mindst interessante. Bogen foreligger ogsaa paa det engelske og det franske Sprog.

Sven Røgind.

Wilhelm Röpke: KRISE UND KONJUNKTUR. Leipzig 1932. 137 S. (Serien Wissenschaft und Bildung udgivet af Forlaget Quelle & Meyer). RM. 1.80.

Den foreliggende Bog løser paa en udmærket Maade den meget vanskelige Opgave at give en kortfattet, lettilgængelig Fremstilling af Konjunkturteoriens og Konjunkturpolitikens Problemer. Af en populærvidenskabelig Bog maa man kræve en Oversigt over Videnskabens Resultater, en vis Objektivitet i Fremstillingen af de forskellige Teorier og en klar Redegørelse for

Hovedtrækkene uden Fordybelse i Detailspørgsmaal. I Økonomien er disse Krav maaske vanskeligere at opfylde end i nogen anden Videnskab. Bortset fra det rent historiske kan Økonomien kun sjældent pege paa fastslaaede Kendsgjerninger og almengyldigt formulerede Love. De mange »Skoler« vil let give et ganske misvisende Indtryk af Uenighed og Forvirring indenfor Videnskaber, og Problemerne er i sig selv af en saadan Natur, at det kræver fuldkommen Beherskelse af Stoffet, at skabe Klarhed i den overmaade komplicerede Sammenhæng mellem Fænomenerne, uden en saa stærk Forenkling og Abstraheren, at Forbindelsen med Virkeligheden sonderbrydes.

Disse Vanskeligheder har Röpke løst paa bedste Maade. Bogen er i bedste Forstand velskrevet og velordnet. Det er forbløffende, saa meget der er blevet Plads til indenfor de stærkt begrænsede Rammer. Uden at lægge Skjul paa sin Sympati for den monetære Konjunkturteori og sine konjunkturpolitiske Synspunkter formaar Forfatteren at tage alt skyldigt Hensyn til andres Meninger, og uden at tilsløre Modsætningerne vise, at en stor Del af den tilsyneladende Uenighed indenfor Teorien beror paa en forskellig Ordning af Fremstillingen og paa en forskellig Betoning af de forskellige Elementer.

1. Kapitel giver et almindeligt Overblik over Konjunktursyklusens typiske Forløb. 2. Kapitel indeholder en kortfattet Fremstilling af Konjunkturbevægelserne siden Napoleonskrigene. Dernæst fremstilles Kriseteorierne, og i 4. Kapitel Krise- og Konjunkturpolitiken. Herunder først de Foranstaltninger, der tager Sigte paa hele Konjunktursyklusen, dernæst saadanne, der skal tjene til at overvinde Depressionen, og endelig de symptomatiske Forholdsregler, der kun vil mildne Depressionens Virkninger. Skønt der er taget stærkt Hensyn til den nuværende Depression og til Forholdene i Tyskland, har Bogen ikke blot aktuel Værdi. Den egner sig godt for Læsere med nogle Forudsætninger og kan især anbefales Studenter, der skal begynde paa Konjunkturlæren.

O. Strange Petersen.

BERETNING OM ARBEJDS- OG FABRIKTILSYNETS VIRKSOMHED I 1932. København 1933. 114 Sider + 8 tabellariske Bilag.

Der er Grund til at henlede Opmærksomheden paa denne Aarsberetning, som i Aar fremtræder i udvidet og forynget Skikkelse. Paa de teknisk-sociale Omraader er der f. Eks. optaget forskellige Uddrag af Fabrik-inspektørernes egne Beretninger, som hver for sig fremdrager interessante Spørgsmaal; der findes Omtale og Fotografier af nye hygiejniske Foranstaltninger, Redegørelse for frivillig Sikkerhedstjeneste o. m. a. Ogsaa Direktoratets erhvervshygiejniske Undersøgelser studeres med Interesse. Det nye kommer ikke mindst frem i den statistiske Behandling af de Oplysninger, som Direktoratet ligger inde med om Virksomhederne i Henseende til Beliggenhed, Arbejdertal, Hestekræfter o. l. For første Gang er saaledes foretaget en Bearbejdelse af Arbejdertallet i de enkelte Maaneder for hver af Hovedgrupperne (Næringsmiddelindustri, Tekstilindustri o. s. v.). Rimeligvis vil det vise sig ønskeligt at faa en mere specificeret Fagdeling. Der kan igennem det her foreliggende Materiale efterhanden fremkomme et værdifuldt Bidrag til Belysning af de forskellige Fags Sæson- og Konjunktursvingninger.

J. T.